

DECIZIA COMISIEI

din 15 decembrie 2009

privind o măsură de ajutor pe care Țările de Jos propun să o pună în aplicare, de acordare a unei scutiri de la taxa de mediu pentru producătorii de ceramică C 5/09 (ex N 210/08)

[notificată cu numărul C(2009) 9972]

(Numai textul în limba olandeză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2010/402/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

Uniunii Europene ⁽³⁾. Comisia a solicitat părților interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsură.

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

(4) La 26 mai 2009, Țările de Jos și-au prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispoziția menționată ⁽¹⁾ și având în vedere observațiile acestora,

(5) Comisia a primit observații și de la alte părți interesate, pe care le-a transmis Țărilor de Jos, oferindu-le acestora posibilitatea de a răspunde. Țările de Jos au răspuns prin scrisoarea din data de 7 iulie 2009.

întrucât:

(6) La 7 octombrie 2009, Comisia a adresat o scrisoare Țărilor de Jos în vederea clarificării situației procedurale a cazului și a solicitat acestora oficial să prezinte până la data de 13 octombrie 2009 observațiile pe care ar fi dorit să le analizeze Comisia înaintea adoptării deciziei finale.

I. PROCEDURĂ

(1) Prin scrisoarea din 24 aprilie 2008, Țările de Jos au notificat un plan de scutire a produselor ceramice de la impozitul energetic în ceea ce privește gazele naturale. La 6 iunie 2008, Comisia a solicitat informații suplimentare, furnizate de Țările de Jos prin scrisoarea din data de 16 septembrie 2008. La 16 octombrie 2008 a avut loc o reuniune între personalul Comisiei și reprezentanții Țărilor de Jos. La 17 noiembrie 2008, Comisia a adresat o serie de întrebări suplimentare, la care Țările de Jos au răspuns prin scrisoarea din 19 decembrie 2008.

(7) Țările de Jos au solicitat mai mult timp și, prin scrisoarea din 16 octombrie 2009, termenul limită a fost prelungit până la 1 noiembrie 2009. Țările de Jos au răspuns prin scrisoarea din 30 octombrie 2009.

(2) Prin scrisoarea din 11 februarie 2009, Comisia a comunicat Țărilor de Jos decizia sa de inițiere a procedurii prevăzute la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) în ceea ce privește ajutorul ⁽²⁾.

II. DESCRIEREA DETALIATĂ A AJUTORULUI

(3) La 25 aprilie 2009, decizia Comisiei de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al*(8) Țările de Jos impozitează consumul de produse energetice în temeiul Legii privind taxele de mediu ⁽⁴⁾, prin care se aplică o rată degresivă în funcție de nivelul de consum al întreprinderii ⁽⁵⁾.⁽¹⁾ JO C 96, 25.4.2009, p. 16.⁽²⁾ Începând cu data de 1 decembrie 2009, articolele 81 și 82 din Tratatul CE au devenit articolele 101 și, respectiv, 102 din TFUE. Cele două seturi de dispoziții sunt, în esență, identice. În sensul prezentei decizii, trimiterea la articolele 101 și 102 din TFUE ar trebui înțelese ca trimiteri la articolele 81 și, respectiv, 82 din Tratatul CE atunci când este cazul.⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.⁽⁴⁾ Impozitul energetic a fost prevăzut în Legea privind taxele de mediu (*Wet belastingen op milieugronslag*) începând cu data de 1 ianuarie 1996 și este perceput pentru gaze naturale, electricitate și uleiuri minerale. Valorile sunt stabilite în funcție de cantitatea de energie utilizată.⁽⁵⁾ Țările de Jos au transmis următoarele valori pentru impozitul energetic în ceea ce privește gazele naturale consumate de un producător reprezentativ de cărămizi din Țările de Jos (date din 2009): 0-5 000 m³: 0,1580 EUR/m³; 5 000-170 000 m³: 0,1385 EUR/m³; 170 000-1 000 000 m³: 0,0384 EUR/m³; 1 000 000-10 000 000 m³: 0,0122 EUR/m³; > 10 000 000 m³: 0,0080 EUR/m³.

- (9) În temeiul măsurii de ajutor în cauză, Țările de Jos ar acorda o scutire de la plata impozitului pentru livrarea de gaze naturale utilizate în instalațiile pentru fabricarea produselor ceramice. Scutirea propusă s-ar aplica numai gazelor naturale utilizate de industria ceramică olandeză în producție și nu gazelor utilizate pentru alte procese mineralogice desfășurate în Țările de Jos ⁽⁶⁾.
- (10) Scutirea propusă ar fi introdusă printr-o modificare a Legii privind taxele de mediu actualmente în vigoare.
- (11) Conform notificării, bugetul pentru perioada 2008-2013 se ridică la 4 milioane EUR anual.
- (12) Durata măsurii este nelimitată, deoarece Țările de Jos consideră că aceasta nu implică ajutor de stat (a se vedea și secțiunea IV de mai jos).
- (13) Beneficiarii măsurii ar fi întreprinderile care își desfășoară activitatea în industria ceramică din Țările de Jos ⁽⁷⁾.
- (14) Țările de Jos consideră că scutirea este necesară în vederea restabilirii unor condiții echitabile pentru industria ceramică din Țările de Jos pe piața internă. Țările de Jos fac referire la poziția unică a sectorului ceramic olandez comparativ cu cea a concurenților din țările învecinate. Datorită poziției geografice, industria ceramică olandeză utilizează în loc de argilă uscată, utilizată în țările învecinate, argilă umedă, care necesită mai multă energie pentru a se ajunge la același rezultat final. În plus, Țările de Jos afirmă că producătorii concurenți din Belgia, Germania sau Suedia, de exemplu, sunt scutiți de orice impozite energetice similare.

⁽⁶⁾ În prezentul document, „proces mineralogic” înseamnă procesele clasificate în nomenclatura NACE la codul DI 26 „fabricarea altor produse minerale nemetalice”, în conformitate cu Regulamentul (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului din 9 octombrie 1990 privind clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană (JO L 293, 24.10.1990, p. 1). Pe lângă procesul de obținere a ceramicii, aceste procese includ, de exemplu, producerea de sticlă sau ciment.

⁽⁷⁾ Țările de Jos raportează că industria ceramică din Țările de Jos este alcătuită, în principal, din întreprinderi mari, uneori multinaționale, cu o cifră de afaceri totală estimată de aproximativ 650-700 de milioane EUR și o forță de muncă de aproximativ 3 000 (în 2008) de angajați. În Țările de Jos există peste 60 de locații de producție. Produsele includ cărămizi, țiglă, faianță și gresie, obiecte sanitare, ceramică decorativă și porțelan decorativ, precum și cărămizi refractare pentru aplicațiile din industria oțelului și aluminiului. Numeroase locații de producție sunt situate în regiunile de la granița cu Germania și Belgia, iar mare parte a acestora aparțin unor grupuri industriale cu filiale în alte țări europene.

- (15) Țările de Jos au confirmat că măsura va intra în vigoare numai ulterior autorizării de către Comisie.

III. DECIZIA DE INIȚIERE

- (16) Comisia și-a exprimat îndoiala în ceea ce privește compatibilitatea ajutorului propus cu piața internă, deoarece a adoptat opinia preliminară potrivit căreia scutirea fiscală pentru industria ceramică olandeză nu este justificată prin natura și structura generală a sistemului fiscal național. Comisia a afirmat că măsura este selectivă de vreme ce numai industria ceramică din Țările de Jos beneficiază de ea, iar scutirea ar fi finanțată din resursele statului. De asemenea, măsura denaturează sau amenință să denatureze concurența și afectează schimburile cu statele membre, deoarece scutirea fiscală propusă ar avea un impact direct asupra costurilor de producție și, astfel, ar îmbunătăți poziția concurențială a beneficiarilor pe piețele relevante de produse ceramice în care își desfășoară activitatea, deschise schimburilor cu statele membre. Comisia a fost de părere că măsura ar acorda ajutor de stat industriei ceramice olandeze, concluzionând că acest ajutor ar putea fi aprobat numai în cazul în care îndeplinea condițiile prevăzute la capitolul 4 („ajutor sub formă de reduceri ale sau scutiri de la plata taxelor de mediu”) din Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (în continuare „orientările privind ajutorul de mediu” sau „orientările”) ⁽⁸⁾. Întrucât Țările de Jos nu au furnizat informațiile necesare unei evaluări în acest sens, Comisia nu a putut confirma compatibilitatea măsurii și, în consecință, a decis inițierea procedurii oficiale de investigație.

IV. OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE ȚĂRILE DE JOS

- (17) Țările de Jos au afirmat că au notificat cazul, în primul rând, din motive de securitate juridică și au solicitat Comisiei să constate că nu este implicat niciun ajutor de stat.
- (18) Țările de Jos au adoptat opinia potrivit căreia caracterul selectiv al scutirii este justificat prin natura și structura generală a sistemului fiscal național.
- (19) Scopul impozitului energetic a fost acela de a impozita electricitatea și produsele energetice utilizate drept combustibili pentru încălzire sau carburanți. Introducerea în sistemul de impozitare a energiei a unei scutiri pentru un proces în care gazele naturale nu sunt utilizate drept combustibil pentru încălzire sau carburanți a fost, în consecință, în conformitate cu natura și structura generală a cadrului de referință fundamental, și anume schema de impozitare a energiei în vigoare. Legislația privind impozitarea energiei a exceptat livrarea de gaze naturale utilizate în alte scopuri decât drept combustibil ⁽⁹⁾. Livrarea de electricitate pentru procesele în care are dublă utilizare, cum ar fi pentru reducerea

⁽⁸⁾ JO C 82, 1.4.2008, p. 1.

⁽⁹⁾ Articolul 64 alineatul (4) din Legea privind taxele de mediu.

chimică și în procesele electrolitice și metalurgice, a fost, de asemenea, exceptată de la plata impozitului energetic⁽¹⁰⁾. În legislația privind impozitarea cărbunelui a existat, de asemenea, o exceptare pentru cărbunele utilizat în alte scopuri decât drept combustibil și cărbunele cu dublă utilizare⁽¹¹⁾. Adăugarea unei scutiri fiscale pentru livrarea de gaze naturale utilizate în instalații pentru fabricarea de produse ceramice este pertinentă. Procesul de obținere a ceramicii este comparabil unui proces cu dublă utilizare, deoarece gazele naturale nu sunt utilizate numai drept combustibil pentru încălzire sau carburant. Țările de Jos au subliniat că scutirea de la plata impozitului privind livrările de gaze naturale în instalațiile pentru fabricarea de produse ceramice trebuia inclusă într-o versiune modificată a articolului 64 din Legea privind taxele de mediu, care este dispoziția în temeiul căreia sunt scutite alte forme de utilizare dublă.

- (20) Țările de Jos au făcut referire la articolul 2 alineatul (4) litera (b) din Directiva privind impozitarea energiei și la Procesul-verbal al Consiliului privind directiva menționată⁽¹²⁾, afirmând că adăugarea unei dispoziții privind acordarea unei scutiri pentru livrările de gaze naturale utilizate în procesul mineralogic în cauză, și anume producerea de ceramică, este în conformitate cu natura și structura generală a sistemului de impozitare a energiei din Țările de Jos.
- (21) Se cuvenea ca scutirea să fie făcută numai pentru procesele de obținere a ceramicii și nu pentru toate procesele mineralogice, deoarece, spre deosebire de alte procese mineralogice, procesul tradițional de obținere a ceramicii este ireversibil (argila se transformă în ceramică).
- (22) Țările de Jos au făcut referire și la poziția unică a industriei ceramice olandeze față de cea a concurenților din țările învecinate. Datorită poziției sale geografice, industria ceramică olandeză utiliza argilă umedă (provenită din Alpi și depusă în râurile din Țările de Jos) și nu argilă uscată, la fel ca țările învecinate, argila umedă având nevoie de mai multă energie pentru a se ajunge la același rezultat final⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ Articolul 64 alineatul (3) din Legea privind taxele de mediu.

⁽¹¹⁾ Articolul 44 alineatele (1) și (3) din Legea privind taxele de mediu. În temeiul articolului 2 alineatul (4) litera (b) din Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO L 283, 31.10.2003, p. 51, „Directiva privind impozitarea energetică”), cărbunele are o „dublă utilizare” atunci când este întrebuițat atât drept combustibil pentru încălzire, cât și în alte scopuri decât carburant și combustibil pentru încălzire.

⁽¹²⁾ Document de lucru al Consiliului 8084/03 ADD 1 Fisc 59, 3 aprilie 2003.

⁽¹³⁾ O parte interesată, VKO (a se vedea, de asemenea, secțiunea V de mai jos), a afirmat că producția din Țările de Jos se bazează exclusiv pe prelucrarea argilei umede. Înlocuirea argilei umede cu argila uscată din străinătate nu reprezintă o opțiune reală, chiar și în cazul în care nu s-ar ține seama de efectele asupra mediului asociate transportului argilei. VKO a confirmat că, din cauza poziției geografice specifice, producția de ceramică are nevoie de mai multă energie în Țările de Jos decât în țările învecinate.

(23) În plus, producătorii concurenți din Belgia, Germania sau Suedia, de exemplu, au fost scutiți de orice impozite energetice similare. Iar prețurile pentru utilizarea gazelor naturale în Țările de Jos erau ridicate. Și în ceea ce privește acest aspect industria ceramică olandeză era defavorizată față de producătorii de ceramică din țările învecinate.

(24) Din perspectiva Țărilor de Jos, acești factori au arătat că selectivitatea măsurii este justificată prin natura și structura generală a schemei olandeze de impozitare a energiei. Țările de Jos au considerat, prin urmare, că scutirea fiscală nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(25) Scutirea fiscală propusă ar elimina într-o anumită măsură dezavantajul industriei ceramice olandeze, restabilind astfel parțial condițiile echitabile pentru industrie pe piața internă.

(26) În schimb, Țările de Jos au solicitat Comisiei să autorizeze ajutorul în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Ajutorul este necesar din cauza condițiilor inegale de concurență pe piața internă. Acesta este proporțional, deoarece măsura s-ar aplica numai gazelor naturale utilizate în instalații și nu electricității utilizate în fabricarea produselor ceramice. Acesta ar compensa numai parțial dezavantajul industriei și, în consecință, trebuie considerat proporțional. În ultimul rând, nu ar duce la o denaturare incompatibilă a concurenței pe piața internă.

(27) În plus, Țările de Jos au afirmat că Directiva privind impozitarea energiei nu se aplică proceselor mineralogice, deoarece este în conformitate cu natura și structura generală a sistemului fiscal de excludere a proceselor mineralogice din sfera de aplicare a directivei. În consecință, statele membre aveau libertatea de a decide în sensul impozitării sau neimpozitării acestor forme de utilizare a energiei. Măsura propusă nu ar duce la denaturarea concurenței, ci, mai curând, la armonizarea într-o mai mare măsură a impozitării produselor energetice, ceea ce ar fi în interesul Comunității.

V. OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE PĂRȚILE INTERESATE

(28) O organizație comercială, VKO (*Stichting Verenigde Keramische Organisaties*), a prezentat observații cu privire la decizia Comisiei de inițiere a procedurii. VKO a împărtășit opinia Țărilor de Jos cu privire la faptul că scutirea fiscală este justificată prin natura și structura generală a sistemului fiscal național și că, în consecință, nu implică ajutor de stat. Observațiile VKO au fost similare celor prezentate de Țările de Jos. La fel ca

Țările de Jos, VKO a considerat că scutirea fiscală nu poate fi privită drept o măsură de mediu, deoarece nu urmărește niciun obiectiv de mediu. Prin urmare, nu ar fi corect ca măsura să fie evaluată pe baza orientărilor privind ajutorul de mediu.

VI. EVALUARE

EXISTENȚA AJUTORULUI

- (29) Articolul 107 alineatul (1) din TFUE prevede că „sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”.

AVANTAJ

- (30) În opinia Țărilor de Jos, măsura nu conferă niciun avantaj, ci compensează, în schimb, un dezavantaj al industriei ceramice olandeze.
- (31) Comisia este de părere că scutirea fiscală conferă un avantaj întreprinderilor care își desfășoară activitatea în industria ceramică din Țările de Jos, care ar beneficia de pe urma scutirii fiscale, deoarece aceasta ar reduce cheltuielile care, altfel, ar fi incluse în cheltuielile lor de exploatare ⁽¹⁴⁾.

RESURSELE DE STAT ȘI IMPUTABILITATEA STATULUI

- (32) Țările de Jos consideră că măsura nu ar fi finanțată prin resurse de stat deoarece finanțarea scutirii este neutră din punct de vedere bugetar ⁽¹⁵⁾. Astfel, nu ar fi implicate resurse de stat. VKO prezintă un argument similar.
- (33) Comisia consideră că măsura privește un beneficiu fiscal care ar fi finanțat de statul olandez, astfel încât implicarea resurselor de stat este inevitabilă. Altfel spus, scutirea fiscală propusă determină o pierdere a veniturilor fiscale de către statul olandez. Chiar și în cazul în care finanțarea scutirii ar fi, într-adevăr, compensată indirect printr-o creștere a ratei impozitului energetic în ceea ce privește gazele naturale în cea mai mare tranșă, acea concluzie ar rămâne neschimbată. Comisia remarcă faptul că Țările de Jos au confirmat că, față de actualul sistem fiscal, măsura determină un avantaj estimat la 4

milioane EUR anual, fără niciun fel de compensații din partea destinatarilor ⁽¹⁶⁾. Măsura propusă este imputabilă Țărilor de Jos, întrucât decurge direct dintr-o modificare adusă legislației naționale în vigoare.

SELECTIVITATE

- (34) Articolul 2 alineatul (1) din Directiva privind impozitarea energiei prevede că directiva nu se aplică consumului de energie din cadrul proceselor mineralogice și anumitor alte utilizări ale produselor energetice și ale electricității; în consecință, statele membre au libertatea să decidă în sensul impozitării, integrale sau parțiale, sau neimpozitării acestor procese. Cu toate acestea, indiferent de dispozițiile directivei, statele membre sunt, în orice caz, obligate prin acquis-ul comunitar în materie de ajutoare de stat. Aceasta înseamnă că selectivitatea măsurii în cauză și, astfel, existența ajutorului de stat trebuie evaluată prin referire la sistemul intern de impozitare a energiei.
- (35) Există o jurisprudență recentă cu privire la interpretarea selectivității. Hotărârea *Gibraltar* a acceptat o analiză standard privind ajutorul de stat în cazul impozitelor ⁽¹⁷⁾. Curtea a afirmat că analiza trebuia să cuprindă: (i) stabilirea cadrului de referință, (ii) determinarea derogării de la respectivul cadru de referință și (iii) stabilirea măsurii în care derogarea este justificată prin natura și schema generală a sistemului (și anume, dacă derogarea a decurs direct din principiile fundamentale sau orientative ale sistemului fiscal din statul membru în cauză).
- (36) Țările de Jos au explicat că sistemul olandez de impozitare a energiei – care este cadrul de referință – vizează impozitarea electricității și a produselor energetice utilizate drept combustibili pentru încălzire sau carburanți. Țările de Jos consideră, prin urmare, că este în conformitate cu natura și structura generală a sistemului olandez de impozitare a energiei ca anumite tipuri de utilizări să fie scutite de impozitare, astfel cum s-a explicat deja la considerentul 19. Conform Țărilor de Jos, exceptarea suplimentară care se introduce pentru procesul de obținere a ceramicii se încadrează în această schemă generală.
- (37) În continuare, Țările de Jos afirmă că pornirea de la planul de referință, respectiv tratamentul fiscal diferit care favorizează industria ceramică, este justificată prin deosebirea obiectivă dintre materia primă utilizată pentru producția de ceramică și materia utilizată în alte procese mineralogice. Spre deosebire de alte procese mineralogice, procesul tradițional de obținere a ceramicii este ireversibil.

⁽¹⁴⁾ A se vedea decizia privind măsura de ajutor de stat N 820/06, 7 februarie 2007, secțiunea 4.

⁽¹⁵⁾ Expunerea de motive a modificării parlamentare care prevede această scutire fiscală stipulează că scutirea trebuie finanțată prin majorarea impozitului energetic în ceea ce privește gazele naturale în cea mai mare tranșă până la 0,08 EUR.

⁽¹⁶⁾ Anexa 1 la notificare.

⁽¹⁷⁾ Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță în cauzele conexe T-211/04 și T-215/04 *Gibraltar*, 18 decembrie 2008, neraportată încă (împotriva hotărârii a fost formulat un apel, însă acesta nu vizează etapele analizei standard privind ajutorul de stat urmate mai sus).

- (38) Aceasta nu este prima dată când Comisia evaluează scutiile de la plata impozitelor energetice pentru procese mineralogice: a făcut acest lucru în special în decizia sa din 7 februarie 2007 în cazul N 820/06 privind scutiile fiscale pentru anumite procese cu consum energetic ridicat din Germania. În acest caz, Comisia a decis că măsura nu implică ajutor de stat. Aceasta a analizat în special logica internă a sistemului german de impozitare a energiei, care este în conformitate cu abordarea adoptată în Directiva privind impozitarea energiei potrivit căreia combustibilul ar fi impozitat numai atunci când este utilizat pentru încălzire sau drept carburant. Germania a scutit complet orice dublă utilizare și orice procese mineralogice realizabile acoperite de directivă, urmând, astfel, aceeași abordare la nivelul întregului sistem de impozitare a energiei. Comisia a concluzionat că scutirea fiscală respectă natura și structura generală a sistemului național de impozitare a energiei.
- (39) Scutirea fiscală notificată în prezentul caz se aplică numai industriei ceramice olandeze și, spre deosebire de măsura germană, nu include toate procesele mineralogice; prin urmare, Comisia nu este convinsă de faptul că scutirea propusă decurge direct din principiile fundamentale sau orientative ale sistemului olandez de impozitare a energiei. Țările de Jos și VKO susțin că există o deosebire obiectivă între materia primă utilizată pentru producția de ceramică și materia utilizată în cadrul altor procese mineralogice⁽¹⁸⁾, procesele de obținere a ceramicii fiind ireversibile; însă acest raționament nu explică, de fapt, din punctul de vedere al structurii sistemului intern fundamental de impozitare a energiei, motivul pentru care alte procese mineralogice care utilizează, de asemenea, gaze naturale în procesele de producție, cum ar fi fabricarea sticlei, nu ar trebui să fie eligibile pentru scutire. În plus, astfel cum se explică în considerentul 22 din Directiva privind impozitarea energiei, produsele energetice ar trebui să facă obiectul unui cadru comunitar exclusiv atunci când sunt utilizate drept combustibili pentru încălzire sau carburanți. Din acest motiv, articolul 2 alineatul (4) din directivă a exclus procesele mineralogice. În aceste procese, combustibilul nu este considerat a fi utilizat drept combustibil pentru încălzire sau carburant, ci este utilizat cu scopul de a susține procesul chimic. Prin urmare, elementul comun în excluderea tuturor proceselor mineralogice din sfera de aplicare a Directivei privind impozitarea energiei îl reprezintă utilizarea combustibilului pentru procesul chimic și nu pentru încălzire sau drept carburant. O scutire fiscală pentru procesele vizate în cazul de față⁽¹⁹⁾ ar fi justificată numai în cazul în care s-ar aplica tuturor proceselor mineralogice în mod uniform, asigurându-se, astfel, că toate procesele mineralogice beneficiază de un tratament consecvent⁽²⁰⁾. După cum s-a precizat anterior, aceasta ar fi în conformitate cu

raționamentul Comisiei în cazul N 820/06. Faptul că diferitele procese mineralogice pot utiliza diferite materii prime și că procesul de obținere a ceramicii poate fi ireversibil sunt considerente irelevante în acest context.

- (40) De asemenea, din activitatea parlamentară pe marginea legii reiese că obiectivul măsurii intenționate este acela de a îmbunătăți poziția concurențială internațională a industriei ceramice din Țările de Jos⁽²¹⁾. Jurisprudența Curții de Justiție clarifică faptul că posibilitatea unei măsuri de a aduce costurile dintr-un anumit sector mai aproape de cele ale concurenților din alte state membre nu schimbă cu nimic faptul că măsura constituie ajutor⁽²²⁾.
- (41) Prin urmare, Comisia constată că scutirea fiscală este selectivă în sensul că favorizează producția anumitor bunuri și, de fapt, anumite întreprinderi, și nu poate fi justificată pe baza structurii generale a sistemului intern de impozitare a energiei.

DENATURAREA CONCURENȚEI ȘI EFECTUL ASUPRA SCHIMBURILOR COMERCIALE

- (42) VKO a contestat concluzia Comisiei potrivit căreia măsura propusă ar denatura sau ar amenința să denatureze concurența pe piețele relevante de produse ceramice din cauza faptului că ar acoperi o parte importantă din costurile de exploatare și, astfel, ar permite beneficiarilor să perceapă un preț mai mic pentru produsele lor din ceramică. Conform VKO, costurile asociate livrării și utilizării energiei reprezintă un multiplu al costului asociat impozitului energetic.
- (43) Comisia consideră că acest argument este irrelevant. Conform jurisprudenței Curții de Justiție, îmbunătățirea poziției concurențiale a unei întreprinderi rezultată în urma aplicării unei măsuri de ajutor de stat indică, în general, o denaturare a concurenței cu alte întreprinderi concurente care nu beneficiază de un astfel de sprijin⁽²³⁾. De asemenea, o măsură intră sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE atunci când aceasta „amenință să denatureze concurența”. Scutirea fiscală în cauză poate denatura concurența pe piețele de produse ceramice având în vedere faptul că determină scăderea cheltuielilor de exploatare ale beneficiarilor. Mai mult decât atât, obiectivul real al măsurii propuse este acela de a îmbunătăți poziția concurențială internațională a industriei ceramice din Țările de Jos. Țările de Jos au afirmat că scutirea fiscală ar restabili, cel puțin într-o anumită măsură, condițiile echitabile pentru industrie pe piața internă. Concluzia logică ar fi că, fără a dispune de informații detaliate care să dovedească efectul competitiv al măsurii în sectorul ceramic, măsura poate denatura concurența pe piețele relevante de produse ceramice.

⁽¹⁸⁾ Țările de Jos enumeră sticla, mortarul, cimentul, gipsul și nisipul calcaros.

⁽¹⁹⁾ În notificare, Țările de Jos le clasifică sub codul NACE DI 26, „fabricarea altor produse minerale nemetalice”.

⁽²⁰⁾ În cazul N 820/06 din Germania, această consecvență a fost întărită prin faptul că Germania s-a angajat în mod explicit să trateze identic orice altă dublă utilizare sau orice alte procese mineralogice aduse la cunoștința sa, asigurând în acest fel că toate procesele mineralogice sunt tratate consecvent.

⁽²¹⁾ Modificare înaintată de Jules Kortenhorst, membru al Camerei Inferioare, și de alți membri la data de 21 noiembrie 2007, *Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008*, 312 05, nr. 35.

⁽²²⁾ Cauza C-173/73, Comisia/Italia, Rec., 1974, p. 709.

⁽²³⁾ Cauza C-730/79, Philip Morris Holland/Comisia, Rec., 1980, p. 2671, punctele 11 și 12.

(44) Țările de Jos au explicat faptul că în industria olandeză a cărămizilor, care consumă 85-90 % din gazele naturale și energia din industria ceramică olandeză, își desfășoară activitatea aproximativ 1 500 de angajați. În 2008, acest subsector a realizat o cifră de afaceri de 370 de milioane EUR. Industria olandeză a cărămizilor exportă aproximativ 20 % din producția anuală, în timp ce nivelul importurilor reprezintă 8 % din producția olandeză anuală. Din cauza greutății cărămizilor, se consideră că piața relevantă se extinde la aproximativ 250 km distanță de fabricile în care acestea sunt produse. Prin urmare, piețele concurente relevante sunt Regatul Unit, Germania și Belgia.

(45) Prin scrisoarea din 26 mai 2009, Țările de Jos au solicitat Comisiei să quantifice și să justifice concluzia conform căreia măsura propusă denaturează sau amenință să denatureze concurența pe piețele relevante din sectorul produselor ceramice, făcând referire la datele furnizate de Oficiul Central de Statistică din Țările de Jos (*Centraal Bureau voor de Statistiek*) pe care Țările de Jos le-au prezentat Comisiei în cadrul etapei preliminare de investigație, în special statisticile privind importurile și exporturile de cărămizi care sunt ilustrate în tabelele 1 și 2.

Tabelul 1

Exporturi de cărămizi din Țările de Jos către Germania și Belgia

Anul	Procentajul	Aportul în EUR
2007	59 % dintr-un total de 255 de milioane EUR	150 de milioane
2006	64 % dintr-un total de 234 de milioane EUR	150 de milioane
2005	68 % dintr-un total de 213 milioane EUR	145 de milioane
2004	74 % dintr-un total de 242 de milioane EUR	180 de milioane
2003	82 % dintr-un total de 234 de milioane EUR	191 de milioane
2002	80 % dintr-un total de 183 de milioane EUR	146 de milioane
2001	95 % dintr-un total de 189 de milioane EUR	180 de milioane

(46) În opinia Țărilor de Jos, cifrele ilustrate în tabelul 1 trebuie interpretate în lumina următoarelor circumstanțe. La începutul acestui secol, s-a înregistrat o stagnare importantă a piețelor de construcții de locuințe din Germania și Țările de Jos (în perioada 2000-2001, industria germană a cărămizilor a înregistrat o scădere a cifrei de afaceri și a vânzărilor de aproape 20 %). Ulterior, situația pieței olandeze și germane de construcții de locuințe s-a îmbunătățit, atingând un maxim în 2006 și 2007. Conform Țărilor de Jos, datele furnizate de Federația Germană a Producătorilor de Țigle (*Ziegelverband*) demonstrează că industria germană și-a revenit după perioada 2004-2005. Cu toate acestea, Țările de Jos observă faptul că datele furnizate de Oficiul Central de Statistică din Țările de Jos arată că, începând cu această perioadă, exportul de cărămizi din Țările de Jos către Germania a stagnat. Pe scurt, la începutul secolului, atât industria germană, cât și cea olandeză au înregistrat

pierderi masive pe piața germană, însă sectorul german al cărămizilor a avut de câștigat ca urmare a redresării pieței germane a locuințelor, spre deosebire de producătorii olandezi de cărămizi. Conform Țărilor de Jos, acest lucru este confirmat de cifrele aferente importurilor din Germania ilustrate în tabelul 2.

Tabelul 2

Importuri din Germania în Țările de Jos

Anul	Procentajul	Aportul în EUR
2007	42 % dintr-un total de 91 de milioane EUR	36 de milioane
2006	25 % dintr-un total de 101 milioane EUR	25 de milioane
2005	22 % dintr-un total de 82 de milioane EUR	18 milioane
2004	17 % dintr-un total de 121 de milioane EUR	21 de milioane
2003	16 % dintr-un total de 110 milioane EUR	18 milioane
2002	18 % dintr-un total de 107 milioane EUR	20 de milioane
2001	11 % dintr-un total de 124 de milioane EUR	14 milioane
2000	12 % dintr-un total de 155 de milioane EUR	19 milioane

(47) Țările de Jos subliniază faptul că cifrele ilustrate în tabelul 2 indică o creștere masivă a importurilor de cărămizi din Germania în Țările de Jos începând cu perioada 2006-2007. Statisticile prezentate de Țările de Jos pentru primul trimestru al anului 2008 demonstrează faptul că această tendință a continuat. Conform Țărilor de Jos, industria ceramică germană a beneficiat de scutirea de la plata impozitului energetic din luna august a anului 2006, scutire care a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2004.

Tabelul 3

Exporturi din Țările de Jos către statele membre, altele decât Belgia și Germania (în special Regatul Unit și Irlanda)

Anul	Procentajul	Aportul în EUR
2007	40 % dintr-un total de 255 de milioane EUR	102 milioane
2006	37 % dintr-un total de 234 de milioane EUR	86 de milioane
2005	32 % dintr-un total de 213 milioane EUR	68 de milioane
2004	17 % dintr-un total de 242 de milioane EUR	41 de milioane
2003	10 % dintr-un total de 234 de milioane EUR	23 de milioane
2002	18 % dintr-un total de 183 de milioane EUR	32 de milioane
2001	12 % dintr-un total de 189 de milioane EUR	23 de milioane

(48) Pe marginea acestor cifre, Țările de Jos au comentat că un factor important care explică numărul crescut de exporturi către aceste țări îl reprezintă cursul de schimb valutar extrem de avantajos dintre lira sterlină și euro. Acest factor, susțin Țările de Jos, compensează cheltuielile de transport foarte ridicate.

(49) Comisia acceptă faptul că informațiile dovedesc că importanța Germaniei și a Belgiei ca destinații ale exporturilor de cărămizi din Țările de Jos între 1998 și 2007 a scăzut, că numărul importurilor de cărămizi din Germania în Țările de Jos a crescut în perioada 2000-2007 și că exporturile către țări, altele decât Germania și Belgia (în special Regatul Unit și Irlanda) au crescut în perioada 2001-2007. În ceea ce privește cifrele prezentate pentru alte țări, în special Regatul Unit și Irlanda, creșterea numărului de exporturi se datorează în principal cursului de schimb valutar avantajos.

(50) Statisticile prezentate oferă informații în ceea ce privește fluxurile comerciale din sectorul cărămizilor între Țările de Jos și țările învecinate, Germania, Belgia și Regatul Unit, însă nu permit formularea concluziei că măsura fiscală nu ar putea denatura concurența pe piețele relevante din industria ceramică. Pentru ca o măsură să intre sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE, astfel cum s-a menționat mai sus, este suficient să se creeze condițiile pentru o astfel de denaturare.

(51) Este posibil ca măsura să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre, întrucât produsele ceramice sunt comercializate la nivel internațional, astfel cum se poate observa din datele statistice furnizate de Țările de Jos și ilustrate în tabelele 1, 2 și 3.

CONCLUZIE

(52) În lumina celor de mai sus, Comisia consideră că măsura notificată constituie ajutor de stat în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

LEGALITATEA AJUTORULUI

(53) Țările de Jos au îndeplinit obligația impusă prin articolul 108 alineatul (3) din TFUE de a notifica măsura de ajutor înainte de punerea acesteia în aplicare.

COMPATIBILITATEA AJUTORULUI

INTRODUCERE

(54) Comisia consideră că scutirea propusă ar trebui evaluată în lumina Orientărilor privind ajutoarele de mediu. Tipul de scutire de la plata taxelor de mediu care face obiectul prezentei notificări este tratat în mod expres în capitolul

4 din Orientările privind ajutoarele de mediu „Ajutor sub formă de reduceri ale sau scutiri de la plata taxelor de mediu”. Pentru evaluarea scutirii fiscale în cauză, capitolul 4 din orientările privind ajutorul de mediu trebuie să fie considerat exhaustiv. În consecință, măsura nu poate fi evaluată în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, așa cum susțin Țările de Jos.

(55) Țările de Jos împărtășesc opinia Comisiei potrivit căreia măsura propusă trebuie să fie considerată o „scutire de la plata taxei de mediu” în sensul orientărilor privind ajutoarele de mediu⁽²⁴⁾. Cu toate acestea, Țările de Jos nu consideră acest lucru un motiv suficient pentru a include măsura în sfera de aplicare a orientărilor. În opinia Țărilor de Jos, măsura nu îndeplinește cerința de la punctul 151 din orientări, care vorbește despre o măsură care „contribuie cel puțin indirect la o îmbunătățire a nivelului de protecție a mediului”, pentru că scutirea propusă nu urmărește acest obiectiv.

(56) Acest raționament nu poate fi acceptat. Atât titlul capitolului 4 din orientările privind ajutorul de mediu („Ajutor sub formă de reduceri ale sau scutiri de la plata taxelor de mediu”), cât și prima parte a punctului 151 – care este identică – stabilește clar că acest capitol nu se aplică ajutorului propus. Capitolul conține dispoziții detaliate care explică situațiile în care scutirile de taxe de mediu sunt considerate compatibile cu piața internă. Punctul 151 din orientări stabilește o condiție generală pentru compatibilitatea scutirilor de taxe de mediu în temeiul capitolului 4. Acesta afirmă că ajutorul poate fi declarat compatibil numai în măsura în care „contribuie cel puțin indirect la o îmbunătățire a nivelului de protecție a mediului”.

(57) Pentru a clarifica raționamentul de la punctul 151 din orientările privind ajutorul de mediu, Comisia ar observa că o scutire propusă de la plata taxei de mediu ar putea face posibilă stabilirea sau menținerea unor rate mai mari de impozitare de mediu la nivel intern pentru alte întreprinderi, astfel încât să poată avea, cel puțin indirect, un efect pozitiv asupra mediului⁽²⁵⁾. Comisia nu înțelege niciunul dintre argumentele înaintate de Țările de Jos sau VKO pentru a arăta că scutirea propusă ar contribui la aplicarea continuă a taxei de mediu în cauză. Țările de Jos afirmă, într-adevăr, că valoarea maximă a ratei de impozitare ar fi majorată concomitent cu intrarea în vigoare a scutirii, însă procedează astfel pentru a susține că scutirea propusă nu ar conduce la pierderea de resurse de stat, și nu pare să pretindă nici măcar că scutirea propusă este necesară pentru a face posibilă această majorare. Astfel, nu s-a dovedit îndeplinirea punctului 151 din orientările privind ajutorul de mediu.

⁽²⁴⁾ Așa cum se confirmă în scrisoarea din 19 decembrie 2008.

⁽²⁵⁾ În acest context, a se vedea, de asemenea, punctul 57 din orientările privind ajutorul de mediu care precizează că „acest tip de ajutor poate fi necesar pentru a viza indirect externalitățile negative prin facilitarea introducerii sau menținerii unor taxe de mediu la nivel național relativ ridicate”.

(58) Comisia a solicitat informații Țărilor de Jos pentru a putea evalua compatibilitatea ajutorului pe baza criteriilor prevăzute în capitolul 4 din orientările privind ajutorul de mediu, cu referire specială la necesitatea și proporționalitatea ajutorului și efectelor sale asupra sectorului ceramicii, așa cum se prevede în punctele 155-159 din orientări ⁽²⁶⁾.

(59) În ceea ce privește necesitatea ajutorului, Comisia a adresat o serie de întrebări specifice pentru a putea aprecia măsura în care această creștere substanțială a costurilor de producție în industria ceramică olandeză (ocazonată de taxa de mediu) ar putea fi transferată la consumatori fără a determina scăderi semnificative ale vânzărilor. De asemenea, s-au solicitat informații în special cu privire la următoarele aspecte: datele privind vânzările din industria ceramicii pe piețele relevante în ultimii 10 ani; valoarea impozitului energetic și suma totală a impozitului plătit; costurile totale de energie per întreprindere în ultimii 10 ani; estimări privind elasticitatea prețurilor produselor din sectorul respectiv pe piețele relevante; estimări privind pierderile de vânzări și/sau profiturile reduse; informații privind dezvoltarea fluxurilor comerciale din industria ceramică olandeză în interiorul și în afara Țărilor de Jos, înspre și dinspre piețele geografice relevante; cotele de piață ale beneficiarilor pe piețele geografice relevante și orice alt factor care poate avea un rol în evaluarea sferei de aplicare pentru transferarea costurilor. Totodată, Comisia a adresat întrebări Țărilor de Jos în legătură cu proporționalitatea ajutorului, făcând referire la punctul 159 din orientările privind ajutorul de mediu.

EVALUARE

Observații preliminare

(60) Ca răspuns la scrisoarea Comisiei din 7 octombrie 2009, Țările de Jos au transmis informații referitoare la un producător mediu ipotetic de cărămizi din Țările de Jos ⁽²⁷⁾. Țările de Jos au afirmat că nu s-a putut răspunde la toate întrebările Comisiei pentru subsectoarele industriei ceramicii olandeze deoarece, în anumite subsectoare precum țigla, țevile ceramice și obiectele sanitare ceramice, exista un singur furnizor olandez. O situație reprezentativă poate fi descrisă pentru producătorii de cărămizi, deoarece, la acea dată, existau 13 asemenea producători în Țările de Jos, însumând aproximativ 40 de locații de producție. În alte cazuri, precum cel al ceramicii decorative, Țările de

Jos au considerat că nu se poate obține o perspectivă pertinentă asupra respectivului subsector în termenul limită strâns.

(61) Comisia subliniază că, în decizia de inițiere din data de 11 februarie 2009, a afirmat că deja solicitase aceste informații suplimentare – inclusiv informațiile privind diferitele segmente ale industriei ceramice așa cum sunt identificate de Țările de Jos – pe parcursul etapei preliminare de investigare, însă acele informații nu au fost disponibile.

(62) Comisia nu consideră că informațiile referitoare la un producător mediu ipotetic de cărămizi sunt suficiente pentru o evaluare a compatibilității scutirii fiscale propuse în ceea ce privește industria ceramică din Țările de Jos per ansamblu, deoarece un anumit producător mediu nu poate fi considerat reprezentativ pentru întreaga industrie. După cum chiar Țările de Jos au subliniat în legătură cu datele privind importurile și exporturile transmise Comisiei, informațiile relevante se referă numai la segmentul producției de cărămizi și nu pot fi utilizate automat ca model pentru tendințele din alte segmente ale industriei ceramice, deoarece fiecare segment are combinații specifice produs/piață în care alți factori economici dețin roluri importante. În declarația sa din 24 mai 2009, VKO a ajuns la o concluzie similară ⁽²⁸⁾. Argumentul conform căruia nu se pot furniza informații despre subsectoarele în care funcționează un singur beneficiar nu este convingător. Dimpotrivă, ar fi putut fi mult mai simplu să se obțină informații despre o singură societate (așa cum s-a arătat recent într-un caz din Danemarca ⁽²⁹⁾).

(63) În plus, o parte din informațiile solicitate nu au fost transmise. De exemplu, după cum se precizează la considerentul 59, Comisia a solicitat informații referitoare la necesitatea și proporționalitatea ajutorului. În ceea ce privește necesitatea ajutorului, Comisia a solicitat estimări privind elasticitatea prețurilor produselor din sectorul respectiv pe piețele relevante, estimări privind vânzările pierdute și/sau profiturile reduse; cotele de piață ale beneficiarilor din piețele geografice relevante și dezvoltarea cotelor producătorilor olandezi pe acele piețe. Scrisoarea Comisiei din 9 octombrie 2009 a oferit Țărilor de Jos încă o posibilitate de a transmite informațiile lipsă, însă acestea nu au fost furnizate.

(64) Pe baza informațiilor disponibile, se poate realiza următoarea analiză a segmentului producției de cărămizi.

⁽²⁶⁾ Aceste întrebări au fost adresate în cea de a doua solicitare de informații adresată Țărilor de Jos la 17 noiembrie 2008 (D/54544).

⁽²⁷⁾ Țările de Jos au afirmat că au considerat că aceste informații se aplică celorlalte segmente diferite ale industriei ceramicii; acestea au susținut că metoda a fost utilizată și în alte contexte, precum legislația europeană (de exemplu, pentru E-PRTR, Registrul European al Emisiilor și Transferului de Poluanți) și studiile naționale de management (de exemplu, pentru cele mai bune tehnici disponibile NL-BAT). Cu toate acestea, în scopul unei analize concurențiale, Comisia nu consideră că informațiile referitoare la o întreprindere medie din segmentul producției de cărămizi pot fi considerate reprezentative pentru întreaga industrie ceramică.

⁽²⁸⁾ Orientările privind ajutorul de mediu nu specifică în mod expres dacă evaluarea trebuie efectuată la nivelul industriei sau la nivel subsectorial. În acest caz, totuși, chiar Țările de Jos au arătat că diversele subsectoare se confruntă cu condiții concurențiale diferite. Prin urmare, în acest caz a fost necesară efectuarea unei evaluări la nivel subsectorial.

⁽²⁹⁾ Cazul privind ajutorul de stat N 327/08, 29 octombrie 2009, încă nepublicat.

Necesitatea ajutorului

- (65) Punctul 155 din orientările privind ajutorul de mediu prevede că în momentul analizării schemelor fiscale care cuprind elemente de ajutor de stat sub formă de reduceri ale sau scutiri de la plata taxelor de mediu, Comisia va analiza în special necesitatea și proporționalitatea ajutorului și efectelor acestuia la nivelul sectoarelor economice implicate.
- (66) Punctul 158 din orientările privind ajutorul de mediu precizează că, în cazul în care toate cele trei condiții de mai jos sunt îndeplinite, Comisia va considera ajutorul ca fiind necesar. În primul rând, alegerea beneficiarilor trebuie să se bazeze pe criterii obiective și transparente și ajutorul trebuie să se acorde, în principiu, în același mod pentru toți concurenții din același sector dacă aceștia se află într-o situație de fapt similară [punctul 158 litera (a) din orientări]. În al doilea rând, taxa de mediu fără reducere trebuie să conducă la o creștere substanțială a costurilor de producție [punctul 158 litera (b)]. În al treilea rând, trebuie să se garanteze că această creștere substanțială a costurilor de producție nu poate fi transferată la consumatori fără a determina scăderi semnificative ale vânzărilor [punctul 158 litera (c)]. În acest sens, statele membre pot furniza, printre altele, estimări privind elasticitatea prețurilor produselor din sectorul respectiv pe piața geografică relevantă, precum și estimări privind pierderile de vânzări sau profiturile reduse pentru întreprinderile din sectorul sau categoria implicată.

Punctul 158 litera (a) din orientările privind ajutorul de mediu

- (67) Țările de Jos au argumentat că scutirea vizează procesul de obținere a ceramicii: toți fabricanții de produse ceramice și toți concurenții din sectorul ceramic (sau de pe aceeași piață relevantă atunci când se află într-o situație de fapt similară) sunt eligibili pentru scutirea de la plata taxei în cazul în care aceștia îndeplinesc următoarele condiții:

- trebuie să existe alimentare cu gaze naturale;
- gazele naturale trebuie utilizate în instalații pentru fabricarea produselor prin încălzire;
- produsele trebuie să conțină cel puțin 90 % argilă.

- (68) Aceste condiții sunt prevăzute în proiectul de legislație⁽³⁰⁾. Prin urmare, se pare că criteriile de alegere a beneficiarilor sunt atât obiective, cât și transparente.

Punctul 158 litera (b) din orientările privind ajutorul de mediu

- (69) Cerința conform căreia, în lipsa reducerii, taxa de mediu ar conduce la o creștere substanțială a costurilor de producție va fi considerată ca fiind îndeplinită, așa cum se explică în nota de subsol 55 la orientări, dacă beneficiarul este o „întreprindere mare consumatoare de energie” astfel cum este definit la articolul 17 alineatul

(1) litera (a) din Directiva privind impozitarea energiei, mai exact o întreprindere în care fie achizițiile de produse energetice și de electricitate ating cel puțin 3 % din valoarea producției⁽³¹⁾, fie impozitul energetic național datorat este de cel puțin 0,5 % din valoarea adăugată.

- (70) Țările de Jos au susținut că producătorii de cărămizi fac parte din grupul utilizatorilor mari consumatori de energie, deoarece costurile energetice ale acestora se ridică la 20-30 % din costurile totale de producție. Țările de Jos nu au specificat modul în care costurile totale de producție se raportează la valoarea de producție, însă se poate presupune că, în condiții comerciale normale, mai exact atunci când bunurile sunt vândute la un preț ce depășește costurile de producție, acestea din urmă vor fi mai scăzute decât valoarea de producție, deoarece aceasta este legată de cifra de afaceri și, în consecință, de prețul produsului vândut. Pornind de la ipoteza unor condiții comerciale normale, ponderea costurilor energetice din valoarea de producție va fi, în consecință, mai scăzută decât ponderea costurilor energetice din costurile de producție transmise de Țările de Jos. De asemenea, se poate presupune că valoarea de producție nu va depăși atât de mult costurile de producție încât să conducă la scăderea ponderii costurilor energetice de la 20-30 %, atunci când numitorul este reprezentat de costurile de producție, la sub 3 % atunci când numitorul este valoarea de producție. Prin urmare, Comisia acceptă că întreprinderile din industria ceramică olandeză sunt „întreprinderi mari consumatoare de energie” așa cum sunt definite în directiva susmenționată, astfel încât cerința privind creșterea substanțială a costurilor de la punctul 158 litera (b) este îndeplinită. Prin urmare, Comisia acceptă că întreprinderile din industria ceramicii olandeze sunt „întreprinderi mari consumatoare de energie” așa cum sunt definite în directiva mai sus menționată, astfel încât este îndeplinită cerința privind creșterea substanțială a costurilor de la punctul 158 litera (b). Astfel, Comisia, în evaluarea sa, se bazează pe premisa legală de la nota de subsol 55 din orientările privind ajutorul de mediu.

Punctul 158 litera (c) din orientările privind ajutorul de mediu

- (71) Revenind la criteriul de la punctul 158 litera (c) din orientările privind ajutorul de mediu, au fost adresate întrebări detaliate pentru a vedea dacă această creștere substanțială a costurilor de producție nu poate fi transferată la consumatori fără a determina scăderi semnificative ale vânzărilor. În special, Țărilor de Jos li s-a solicitat să ofere informații privind statisticile de vânzări ale industriei ceramice pe piețele relevante din ultimii 10 ani; rata impozitului energetic și suma totală a taxei plătite; costurile energetice totale per întreprindere în ultimii 10 ani; estimări privind elasticitatea prețurilor produselor din sectorul respectiv pe piețele relevante; estimări privind pierderile de vânzări și/sau profiturile reduse; informații privind dezvoltarea fluxurilor comerciale din industria ceramică olandeză în interiorul și în afara Țărilor de Jos înspre și dinspre piețele

⁽³⁰⁾ Proiectul de legislație (dispoziția urmează să fie inclusă în articolul 64 din Legea privind taxele de mediu) face referire la produsele ceramice realizate exclusiv sau aproape exclusiv din argilă.

⁽³¹⁾ Articolul 17 alineatul (1) litera (a) din Directiva privind impozitarea energiei prevede că „valoarea de producție» înseamnă cifra de afaceri, inclusiv subvențiile direct legate de prețul produsului, plus sau minus modificările din stocurile de produse finite, lucrările în curs și bunurile și serviciile achiziționate pentru revânzare, minus achizițiile de bunuri și servicii pentru revânzare”.

geografice relevante; cotele de piață ale beneficiarilor din piețele geografice relevante și orice alt factor care poate avea un rol în evaluarea sferei de aplicare pentru transferarea costurilor (a se vedea considerentele 59 și 63).

- (72) Țările de Jos confirmă că, în principiu, costurile relevante pot fi transferate, însă afirmă că acest lucru devine din ce în ce mai dificil de realizat. În ultimii ani, producătorii care nu au putut transfera costurile și-au încetat activitatea sau au fost declarați în stare de insolvență. Cu toate acestea, Țările de Jos nu au furnizat nicio dovadă care să ateste legătura causală între costul taxei și ieșirea de pe piață a acestor întreprinderi. Comisia observă că este responsabilitatea statului membru să furnizeze informațiile necesare în sprijinul propriilor afirmații.
- (73) De asemenea, Țările de Jos au precizat că elasticitatea prețurilor pentru cererea de cărămizi este scăzută, însă nu au justificat această situație prin referirea la date efective.
- (74) Țările de Jos au explicat că, datorită importurilor de cărămizi similare produse de concurenții din alte state membre, concurența din sectorul producției de cărămizi crește constant, iar cota de piață a cărămizilor fabricate în Țările de Jos este în scădere. Într-o anexă la scrisoarea din 30 octombrie 2009, Țările de Jos au transmis date privind importurile și exporturile care arătau că importurile din Germania în Țările de Jos au crescut în ultimii ani, iar exporturile din Țările de Jos către Germania și Belgia au scăzut ⁽³²⁾. Țările de Jos pun această situație, în special, pe seama faptului că producătorii străini de cărămizi se bucură de scutire de la plata impozitului energetic, în timp ce producătorii olandezi nu.
- (75) Cu toate acestea, în principiu, ajutorul de stat, inclusiv scutirea de la plata taxei de mediu, nu poate fi justificat numai prin existența unor măsuri comparabile în alte state membre. Acceptarea unei asemenea justificări ar însemna acceptarea faptului că existența unor măsuri naționale într-un stat membru permite altor state membre să adopte măsuri compensatorii pentru a atenua efectul negativ asupra propriei industrii. Din perspectiva ajutorului de stat, repesaliile de acest gen nu pot fi acceptate. Soluția reală la daunele cauzate de ajutorul de stat nu este o cursă a subvențiilor, ci punerea în aplicare a normelor privind ajutoarele de stat, inclusiv a orientărilor privind ajutorul de mediu. Astfel, măsura notificată nu poate fi justificată în niciun caz numai ca soluție legitimă pentru ajutoare despre care se bănuiește că există în alte state: dacă urmează să fie aprobată, trebuie să se demonstreze că există o creștere substanțială a costurilor și că acestea nu pot fi transferate la consumatori.
- (76) În ciuda limitărilor impuse de costurile de transport, care reduc piața geografică pentru cărămizi la 250 km, din informațiile transmise, Comisia poate concluziona că industria cărămizilor este deschisă schimburilor comerciale între statele membre. Țările de Jos au susținut că 20 % din cărămizile produse anual sunt exportate. Din datele furnizate, Comisia a putut calcula

o valoare aproximativă a intensității schimburilor comerciale ⁽³³⁾, care se ridică la 75 %. Cu toate acestea, în lipsa unor informații complete, această valoare a intensității schimburilor comerciale a trebuit să fie calculată pe baza datelor din 2007 pentru fluxurile comerciale și pe baza datelor din 2008 pentru cifra de afaceri. Aceste circumstanțe pot sugera că industria întâmpină dificultăți în transferarea sarcinii fiscale impus de Țările de Jos. Cu toate acestea, afirmațiile prin care se pretinde că transferarea creșterii costurilor este dificilă sunt contrazise de declarația Țărilor de Jos conform căreia taxa a fost deja transferată până în prezent și prin faptul că, în perioada pentru care au fost transmise datele, exporturile din sectorul olandez al cărămizilor au crescut de la 189 de milioane EUR în 2001 la 225 de milioane EUR în 2007. În lipsa unor informații și date suplimentare, nu se poate realiza o analiză concludentă.

- (77) În plus și în ciuda cererii exprese a Comisiei privind furnizarea cotelor de piață ale beneficiarilor de pe piețele geografice relevante, nu au fost prezentate date multianuale ale pieței în sprijinul declarației Țărilor de Jos conform căreia cota de piață a cărămizilor fabricate în Țările de Jos este în scădere.
- (78) Au fost solicitate și următoarele informații în scopul evaluării posibilității de transferare a costurilor, însă nu au fost furnizate: statisticile de vânzări pentru ceramică, atât volumul, cât și valoarea per an, pentru o întreprindere medie de pe fiecare piață relevantă din ultimii 10 ani (într-adevăr, au fost transmise informații din care reiese că segmentul producției de cărămizi a realizat o cifră de afaceri anuală de 370 de milioane EUR în Țările de Jos, însă nu s-au oferit informații privind volumul; pe baza informațiilor istorice s-a estimat că segmentul ceramicii decorative a realizat o cifră de afaceri între 7 și 10 milioane EUR); suma totală plătită per an ca impozit energetic de către o întreprindere de pe piața relevantă din ultimii 10 ani (Țările de Jos au furnizat informații numai pentru o întreprindere medie producătoare de cărămizi în 2009); costurile energetice pentru o întreprindere de pe piața relevantă în ultimii 10 ani (Țările de Jos au furnizat informații numai pentru o întreprindere medie producătoare de cărămizi în 2009); estimări privind elasticitatea prețurilor produselor de pe piețele de produse și geografice relevante; estimări privind scăderea cifrei de afaceri și/sau a profitului pentru întreprinderile de pe aceste piețe; și dezvoltarea cotelor de piață ale producătorilor olandezi pe piețele geografice relevante. De asemenea, Comisia a solicitat și date privind modificarea fluxurilor comerciale din industria ceramică olandeză, mai exact, importurile în Țările de Jos de pe piețele geografice relevante și exporturile din Țările de Jos către aceste piețe, însă nu au fost prezentate informații multianuale referitoare la totalul importurilor și exporturilor din industria ceramică (și nici referitoare la modificările cifrei totale de afaceri a industriei de-a lungul anilor). Prin urmare, nu se poate formula o concluzie pertinentă în ceea ce privește nivelul intensității schimburilor comerciale din industria ceramică, iar pentru industria

⁽³²⁾ Aceleași date au fost furnizate împreună cu scrisoarea din data de 16 septembrie 2008.

⁽³³⁾ „Intensitatea schimburilor comerciale” înseamnă valoarea totală a exporturilor și importurilor împărțită la valoarea totală a cifrei de afaceri și a importurilor de pe respectiva piață.

cărămizilor există numai o valoare aproximativă indicată în considerentul 76.

- (79) Pentru celelalte segmente identificate de Țările de Jos, și anume țigle, conducte de canalizare, obiecte sanitare, faianță și gresie, materiale refractare, porțelan și ceramică decorativă, Țările de Jos fac referire la informațiile furnizate pentru o întreprindere medie din sectorul producției de cărămizi. De asemenea, în ceea ce privește segmentele separate, au fost furnizate doar informații foarte limitate. În scrisoarea din 16 septembrie 2008, Țările de Jos au specificat mărimea pieței geografice relevante pentru fiecare segment și cota din producția națională importată sau exportată, în puncte procentuale, precizând diferitele destinații de export⁽³⁴⁾. Cu toate acestea, informațiile detaliate pentru fiecare segment, solicitate de către Comisie și indicate în considerentul 78, nu au fost oferite.

⁽³⁴⁾ Prin scrisoarea din 16 septembrie 2008, Țările de Jos au furnizat următoarele informații specifice privind subsectoarele identificate în cadrul industriei ceramice; anul la care se referă datele furnizate este neclar: din descrierea generală a industriei ceramice se poate deduce faptul că datele aferente fiecărui segment sunt valabile pentru anul 2008. Cărămizi: Segmentul înregistrează o cifră de afaceri de aproximativ [...] (*) EUR și o forță de muncă de aproximativ [...] de persoane. Industria olandeză a cărămizilor exportă aproximativ [...] % din producția anuală. Importurile reprezintă aproximativ [...] % din producția olandeză anuală. Din cauza greutateii cărămizilor, piața geografică se limitează la un cerc cu raza de [...] km în jurul fabricii producătoare, incluzând astfel [...], [...] și [...]. Țigle ceramice: Nu au fost furnizate date privind cifra de afaceri. În acest segment își desfășoară activitatea aproximativ [...] de persoane. Exportă aproximativ [...] % din producția anuală, în special în țările imediat învecinate. Importurile reprezintă [...] % și provin din aceleași țări învecinate. Din cauza greutateii produselor, piața geografică se limitează de un cerc cu raza de [...] km în jurul fabricii producătoare, incluzând astfel [...] și [...]. Conducte ceramice de canalizare: Există un singur producător care deține două locații de producție. Din cauza greutateii produselor, piața geografică se limitează a un cerc cu raza de [...] km în jurul fabricii producătoare, cu toate că s-a afirmat că societatea în cauză exportă în întreaga Europă. Obiecte sanitare: Nu au fost furnizate date privind cifra de afaceri; forța de muncă se ridică la aproximativ [...] de angajați. Aproximativ [...] % din producția olandeză anuală este exportată, în timp ce aproximativ [...] % este importată. Piața geografică relevantă se limitează la un cerc cu raza de [...] km în jurul fabricii producătoare. Producătorul este membru al unui grup european. Materiale refractare: Acest segment este orientat aproape exclusiv către piața internațională, aici desfășurându-și activitatea aproximativ [...] de angajați. Se exportă aproximativ [...] % din producția anuală și se importă aproximativ [...] %. Gresie și faianță: Segmentul cuprinde activitatea a aproximativ [...] de angajați și exportă [...] % din producția anuală. Importurile reprezintă echivalentul a [...] % din producția anuală. Cele mai mari și mai importante țări importatoare din UE sunt [...], [...] și [...]. Cele mai mari și mai importante țări importatoare din afara UE sunt [...] și [...]. Obiecte decorative din ceramică: Acest segment cuprinde patru locații de producție și activitatea a aproximativ [...] de angajați. Se exportă [...] % din producția anuală, iar importurile reprezintă echivalentul a aproximativ [...] % din producția olandeză anuală. Conform datelor istorice, cifra de afaceri aferentă acestui segment este estimată la aproximativ [...] de milioane EUR (în mare parte, [...] % din cifra de afaceri totală estimată pentru industria ceramică din Țările de Jos).

(*) Informații confidențiale.

- (80) Pe baza informațiilor disponibile, Comisia nu poate formula o concluzie conform căreia o creștere a costurilor de producție a fabricanților olandezi de ceramică nu poate fi transferată la consumatori fără a determina scăderi semnificative ale vânzărilor. Prin urmare, concluzia este că Țările de Jos nu au demonstrat îndeplinirea criteriului prevăzut la punctul 158 litera (c) din orientările privind ajutorul de mediu.

CONCLUZIA PRIVIND NECESITATEA AJUTORULUI PROPUȘ

- (81) În consecință, Comisia consideră că informațiile furnizate nu demonstrează necesitatea ajutorului propus a fi acordat industriei ceramice olandeze. Numai din acest motiv, trebuie conchis că măsura de ajutor este incompatibilă cu piața internă.

Proportionalitatea ajutorului

- (82) În ceea ce privește proportionalitatea, punctul 159 din orientările privind ajutorul de mediu stipulează că fiecare beneficiar trebuie să îndeplinească una dintre următoarele condiții:

- (a) beneficiarul plătește o proporție din nivelul impozitului național care este în mare măsură echivalentul performanțelor de mediu al fiecărui beneficiar individual în raport cu performanțele legate de tehnica cea mai performantă în cadrul SEE. Beneficiarul poate beneficia cel mult de o reducere corespunzătoare creșterii înregistrate de costurile de producție și determinate de taxă, utilizând tehnica cea mai performantă, și care nu poate fi transferată la consumatori;

- (b) beneficiarul plătește minimum 20 % din impozitul național, cu excepția cazului în care o rată inferioară poate fi justificată;

- (c) beneficiarul poate încheia acorduri cu statul membru prin care se angajează să atingă obiective de protecție a mediului care au același efect ca în cazul în care s-ar aplica prevederile literelor (a) sau (b) de la prezentul punct sau s-ar aplica nivelul minim de impozitare comunitară.

- (83) Țările de Jos au confirmat neîndeplinirea condiției specificate la litera (a). Țările de Jos nu au discutat despre condiția de la litera (c). În ceea ce privește condiția de la litera (b), și anume faptul că beneficiarul plătește minimum 20 % din impozitul național, cu excepția cazului în care o rată inferioară poate fi justificată, Țările de Jos au declarat că toți beneficiarii nu plătesc împreună cel puțin 20 % din impozitul (energetic) național (venitul provenind, de exemplu, din taxa pe electricitate pe care întreprinderile încă o plătesc). Conform Țărilor de Jos, mărimea sectorului sugerează că proporția plătită în realitate este mult mai mică. În acest context, Țările de Jos au repetat faptul că aplicarea scutirii produselor ceramice de la plata impozitului energetic în ceea ce privește gazele naturale elimină denaturarea concurenței, întrucât creează condiții echitabile pentru toate produsele ceramice de pe piața internă.

- (84) Litera (b) face referire la rata impozitului energetic național și nu la proporția de 20 % din valoarea totală a impozitului plătit de contribuabili pentru diferite produse energetice. Măsura notificată presupune o scutire totală de la impozitul național pentru gaze naturale, ceea ce înseamnă că pragul procentual stabilit la punctul 159 litera (b) din orientările privind ajutorul de mediu nu este atins. Mai mult, Țările de Jos nu au demonstrat că există numai o „denaturare limitată a concurenței” care ar putea justifica o rată mai scăzută: aceasta se datorează, pur și simplu, faptului că datele pieței în ceea ce privește poziția concurențială a industriei nu au fost furnizate. Prin urmare, având în vedere doar informațiile prezentate, nu se poate concluziona că respectivul criteriu a fost îndeplinit.

CONCLUZIA PRIVIND PROPORȚIONALITATEA AJUTORULUI PROPUȘ

- (85) În consecință, Comisia consideră că informațiile furnizate nu demonstrează proporționalitatea ajutorului propus a fi acordat industriei ceramice olandeze.

VII. CONCLUZIE

- (86) Comisia consideră că scutirea fiscală propusă, care constituie ajutor de exploatare, nu este eligibilă pentru niciuna dintre scutirile de la interdicția generală de acordare a ajutoarelor de stat prevăzută în TFUE, fiind, astfel, incompatibilă cu piața internă. În consecință, măsura de ajutor nu poate fi pusă în aplicare,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat sub forma unei scutiri de la impozitul energetic în ceea ce privește gazele naturale, pe care Țările de Jos intenționează să îl acorde industriei ceramice olandeze, este incompatibil cu piața internă.

În consecință, măsura de ajutor nu poate fi pusă în aplicare.

Articolul 2

Țările de Jos informează Comisia, în termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, cu privire la măsurile adoptate în vederea respectării acesteia.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Regatului Țărilor de Jos.

Adoptată la Bruxelles, 15 decembrie 2009.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei